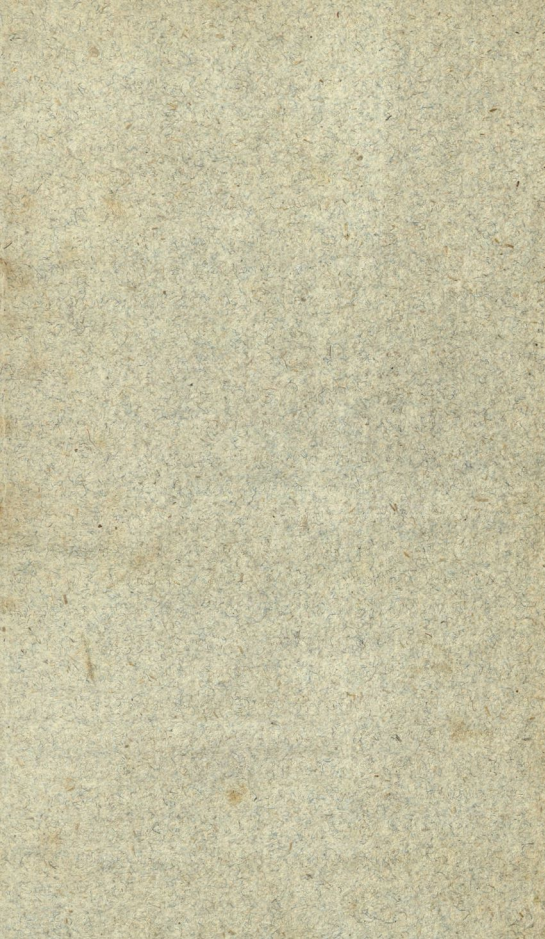

II.
C. 13051.
p. 32

13051. II. C. f. 1. R.

V. Salokar

K r a t k o

Premiulavane

Kristusovega terplena

per boæjim grobz, ale pa senger

per kriæevam pote,

Po dovolens vikwe nes. kral. dvorne
bukev nenije.

Ve Lublane 1826.

Natisnel Leopold Eger.

Naprodaj per Janeze Klemençe.

kletstvo bil na glavo navlékel, in nas vse ve véjno pogublene zapelal.

Zahvalem te, kolekor nar bol morem, de se parval; in posebno, de sa me užil, za-me terpel in umerl.

Vse tvøje æivlene je bila zgòla in sama svetost nam ve zgled; tvøje terplene in tvøja smert pa sta møje odravene, in playilo za møje gréhe.

Wkoda, de te tolekwnega dobrotneka ob tvøjim perhode vse ljudje néso spoznale, in de te tude we zdej ne spoznajo! Vse preroke so te æe toleko çasa prej napovedevale in popisovale, takó de be te lahko vsak bil spoznal, ako be bil hotel. Ale pregréwno serne se rásniçe in Bogú védno brane. Æelèle so odravenika bogatega: ti pa se reven bil. Høtle so te ve posvetne çaste: ti pa se ponixen bil. Mislèle so, de jih how obogatel, imenitne in sloveçe storil: ti pa se revuveno, in çastí per Boga, ne per ludéh iskate perporoçal, Preganane, terplene, poman-

kane, in veliko druseh britkost in nadlog na svéte se tistem, ktere ho-
 uejo ve tvoje sveto kraljestvo prite
 obétal. Ker je vse to posvetnemu ser-
 iju zoperno, torej te néso hotéle, am-
 pak so te zavergle, sovraæile, golufa
 in zapelivija imenavale; in ker se nih
 nejevero svaril, so te po æivlensz strég-
 la, in te posledneq na kriæ parbile.

Tode sam rad, ne persilen, se
 vse to terpel. Lahko bæ bil svøje so-
 vraæneke ze eno samo besédo pokon-
 qal in ve prah spreobernil; lahko bæ
 jih bil se svøjim skrivnem bøæjim
 straham ostrawil, de be se te ne bile
 upale perteknite; ale pa ve sréde med
 nime be lahko bil, de be te ne beli
 mogle neq æalega storite. In takó se
 æe nime tude rés ravnál, dokler we
 tvoja ura né bila perwla. Ko se pa
 délo dodélal, ktero te je bil tvoj Oue
 nalæil, in se hotel posledneq nawe
 dolge Ouetu popolnoma poplayate, in
 nam takó vse lubezen bøæjo razodéte,

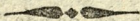
sa se dal volno svojim sovraženkam
va roke, de so storile sa teboj, kar so
hotle; ale de bol prav rečem, kar se
ti sam iz neizrečene ljubezne do nas
hotel.

O neizrečena ljubzen božja! nas
gréšneke odréwet svojimu lastnemu Si-
nu ne perzanese! O ljubznive Gospod
Jezus Kristus! kakó te morem za to-
lekuno dobroto zahvalite? Če be tude
ves čas svojiga živlena družega ne
délal, kakor te védno iz vse močí, in
na ves glas častil in hvalil, be te ven-
dar za tolekuno dobroto ne mogel za-
doste zahvalite. Pogublen sam bil, in
se me iz pogublena révil, ter ne gla-
tá, srebrá, ale dražih kamnov, am-
pak svoje lastno živlene, svojo last-
no sveto, nedolženo kri se za me
dal, in me takó za-se kupil, de te va
tvojim kraljestve služem, te ljubem in
se teboj kralujem vékomej.

O Gospod! če tvojo vesokost in
imenitnost, in pa svoj neč prav pre-

mislam, se ne morem zadosta zavzete nad tvojo perjaznostjo in poniženostjo. In deseravno se nam tolekari storil, se svojim naukam in življenem ves svet razsvétlil, in se svojo smertjo nas Očetu perdobil, posvétil, nas otroke bŏæje naredil, in nam zaperte nebesa zopet odperl, so te vendar hudŏbne Judje zavergele, in oh! tude mi te tolekrat zaveræemo. Deseravno se nas ve svojo sveto in sreyno sluæbo vzel, se vendar velikrat spet ve peklensko suænost podamo! O nehvaleænost! o nezapopadliva nespamet! raji ve veyno pogublene, kakor pa ve veyno zveličane ite!

Prosem te, o Gospod, vare me se svojo sveto gnado, de te naj veq ne zapustim, in ne zaveræem, ampak te ve ljubezne védno, veselo in zvestó sluæem. Amen.

II.

Jezus Kristus ve varte Getzemaně.

Po zadni večerji, kjer se svojim
 ljubem učenjam ve toleko lépeh nau-
 kov dajal, jih perjazno tolažil, od njih
 ljubeznivo slovó jemal, in svoji cerkve
 zakrament svetega obhajíla zapustil, se
 vel ænime, o Gospod Jezus! na ole-
 sko goró ve vart Getzeman. Videl se
 pred seboj vse, kar ima nad te prite.
 Ura se je bližala, in æalost te je ob-
 hajala. »Ostanite tukej», jim pravew,
 »grem tje molet» in vzamew seboj Pe-
 tra, Janeza in Jakopa, in jim rečew:
 »Moja duwa je æalostna do smerte!
 »ostanite tukej in qujte ze menoj» —;
 grew en luqaj od njih, padew na kolé-
 na, in molew rekoq: »Oqe! naj gre
 »mém ta kelh, de ga ne bom pil, qe
 »je mogouqe; pa vender ne moja, am-
 »pak tvoja vola se zgóde»; — in kar-
 vave pot se potil per teh besédah, —

Žakaj se bil tukej, o lubeznive Gospod Jezus! tolekan æalosten? Nekole te nésmo videle prej v' take in tolekune britkoste. Jokal se rés, ko se se ozerl na nejeverno mésto Jeruzalem, ve kterem so beli zanaqevane tvoji sve-te nauke, in ko se previdel, kaj ga za-tó qaka. Jokal se tude per grobe La-riarjevem, svøjiga perjatla: ale ve tolek-une britkoste, kakor ve verte Getze-manu te nésmo we videle. Kervave pot je stal po tebe, in pod smertno brit-kostjo se omedléval, de je angel ze ne-bes te tolaæet perwel. Kedaj je we ktere qløvek toleko æalost terpel? In pa káj te je tolekuno britkost délalo, o pre-lube odrewenik!

Nawe gréhe, nawe gréhe, káj nè? Vsa nih gnusøba te je bila zdej popol-nama pred oumi. Nesramne déla, kre-viçe, golfije, lakomnost, napah, ne-vouplivost, poæréwnost, nejevera, in vse hudobije ludi so ze vso svøjo ostud-nostjo nad teboj bile. Tí, ke se gréh

takó poznál, kakor je sam na sebi
 študen, se popolnoma uutil teko ne-
 govo. Mi pa, ke smo hudobne, in
 ve gréune tme, ne spoznamo negove
 hudobije in gnusobe takó, kakor je.
 Ti, ke se Očeta tolekan lubil, se nar-
 bol védel, kakó zelo gréh tvøjiga Očeta
 razæale; in ke se tude nas lubil bol,
 kakor zamoremo zapopaste, se tude
 nawo nesrečo, ke nas gréh váno zvo-
 de, obæalevål.

Védel se, de ne bo zelo veliko lu-
 di zveliqaneh, deseravno te je bilo
 gane tolekan terpéte; védel, de jih ve-
 liko gate ne bo maralo. Védel se, de
 bo tvøja kri in tvøja lubèzen nad ve-
 liko ludmi zgublena. Védel se, de te
 bodo ηelo tvøji lube učenηe vse zapu-
 stile, in bodo razkroplene kakor ovηe
 brez pastirja. Tebe pastirja bodo so-
 vraæneke ubile, in ovηe bodo razkro-
 plene. Védel se, de te bo Peter zata-
 jil, in Judeæ izdal. Védel se, kakó bo-
 do posneje tvøji apostelne in učenηe

preganane, in neusmileno morjene. Imel se pred oqmi vse sovraenske svoje svete nerkve, in terplene vseh svojih vernih do konca sveta, in so se te smilele. Vedel se, kakó grozovitno bo judovsko ljudstvo, med kateram se æivel, zavolo svoje terdovratnosti in nevere morjeno: drugo pa iz svoje deæele po svete razkropieno, in od vseh narodov zanaevano. Vse to, in tvoje neizreçeno terplene te je bilo pred oqmi ve verte Getzemanæ. Kaj quda tedej, qe omagujew, in æaloste æe tukej merjew? Pokazal se, de neæe le Bog, ampak tude qlovek nam grazen græha ve vsem enak.

Ti tedej, ke se sam tolekan terpel, véw ze name poterplene in usmilene iméte. Pokoren se bil, o Jezus, pokoren svojimu Oqetu ve vsem, tude ve nar tæjeh reqéh, in ve svoji britkoste se we Oqeta molil in hvalil, de se uqamo ve terplene tude mi le ke Bogu parteqe, in negove svete volæ

ve vsem se vdate. Tebe né perzanesel, kakó smémo mí hotéte brez terplena bite? Sej se ti tude sam rekel: »Mogel je Sin ulovéka terpéte, in takó »ve svøjo uast ite'', de se tude mi uujemo, le po terplene ve tvøjo uast ite.

Bode me, o Gospod, tvøja britkost ve spomine in pred oumi; de se gréha, te tolekøne hudobije, ke je bilo zan tebe samemu pravemu Bogú in ulovéku tolekan terpéte, zvesto varejem. Dáj me pa tude ve terplene in ve britkoste tebe se spomnata, in se ve tvøjo sveto volo vselej popolnoma vdate, kakor se se ti ve volo svøjiga nebøkega Oueta vdál.

III.

Jezus vjet. Judeæ izdajavenj.

Kadar se bil admolil, lubeznive Jezus! pride Judeæ ze briçe, in hlapçe in ze oroæjem te, kakor tolova-ja, lovit. Ti jim grew sam naprote, in pravew Petru, Janezu in Jakopu, ke so pouivale in spale: »Le spite in poui- vajte! lejte ura je perwla, in Sin u- lovéka bo gréwnekam ve roke izdan! Vstanite, in pojdemo! on, ke me bo izdal, je æe blize"! Takó se ti, o lu- beznive Gospod! we zdej zadni uas svøjiga æivlena za svøje učençe sker- bel, in za vsako stopíno svøjih so- vraænekov védel, in tude we zdej po- казал, de se jim radovolno, ne persi- len ve roke daw. Molem, in zahva- lem te, o moj odrewenik! de se se hotel zame daravate?

Judeæ pa jim je dal znamne re- kou: »Kogar bom kuwnel, on je, dar-

»Žite gá, in pelíte varno"! in se tã parbliæa, te pozdrave in kuwne.

Strawno spremenene tvøjiga uÿen-
 ña, o Gospod, ve vøjvoda tvøjih so-
 vrawnekov, in ubijavñov! Takó zelo se
 zamore ñlovéwko serñe zgubite, ñe se
 pregréwnemu poæelenu vdá! Kdo be
 se ne bal, ktere to pergodbo sliwa?

O Judeæ zgublenu! kaj te je ta-
 kó oslepilo, de svøjiga uÿenika, Go-
 spoda, dobrotneka in nar bolwega per-
 jatla sovraænekam izdaw? Kdaj te je
 Jezus razæalil? kakwno kraviño te je
 storil? — Sam se ga jím ponudel: koleko
 me daste, se djal, in ga vam izdam?
 Trideset srebrnikov te oblubajo, in
 se zalovolen. Takó te je dnar oslepil,
 takó deleÿ te je lakomnost zapelala.—

O gerda strast lakomnost! de ñelo
 dobrotneka in perjatla, Gospoda in
 zveliqarja izda! Pa takó tuda oslepí in
 zaplete ve hudiÿeve vervi ñlovéka vsa-
 ka druga pregréha in hudøbna navada,
 ñe se preñ od kønña ne premaga.

O nehvaležne Judej! svojiga nedolžnega Gospoda, svojiga nar večjega dobrotneka Jezusa Kristusa izdaj! Tvoje serije je moglo že zdavnej vse hudobno bite. Že zdavnej te bleže drugega né bilo ve misläh, kakor dnar in dobiček; zakaj ulovek ne pade preñ ob enem takó globoko. Že Jezusam se hōdil, tode negovega duhá nése imel. Pa zbudil be se bil vsaj od svojiga smertnega spana, kadar te je Jezusam perjazno naprote perwel, se te kuwnete dal, in rekel: »Perjatel, po kaj se perwel? se kuwēvanem izdaw ti Sinú ulovēka»? in ko je tebe in tvojo trumo bil ogovoril, in ste od skrivnega bōejiga straha vse na tla popadale!

O kakó te je bilo per serije, ko se Gospoda po hinavsko kuwnel, in pōtlej videl, de se je dal zvezate in vklenite? Se se upal po tém Petru, Janezu, Jakopu, in svojim drugem poprēwnem tovarwem perkagate? Se

něse svoje kupčije srameval? Ale ně-
se bil potlej ves plawen in bojeu? Ale
ta ně věst ouřtala: Nedolěno, ne-
dolěno kri, svojiga Gospoda in uče-
nika se iz lakomnosti prodal? Molem
te, o Gospod Jezus! ke se svojimu
zgublenemu učenřu dal takó se teboj
raynate.

Svět je poln take hinavske perjaz-
nosti, in kdor mu verjame, ga kmalo
ve svoje nesrečne mrěěe sprave in po-
gubi. Ale kdor svoje zveličane lu-
be, se od golufnega svetá ne dá za-
pelate. Torej mislete, mislete to, po-
sebno vi mladěnce in deklice, kadar
vas hudobne ljudje vabejo in slepe.
Kdor perliznenemu světu verjame, se
hitro ve strawne brezen pregrěh po-
kopá, in ob ves mir, in ob vse pravo
vesele pride.

Izdal te je tedej, o Jezus! izdal
Judeě tvoj učenř, ke se ga bil apo-
stelna izvólil, in ze mnogeme dobro-
tame obdareval, nam ke potolěku,

de se ne yudamo, če se tude nam
yase taka godí.

Pa kakó pohleven se bil, de se
se takó nezvéstemu ylovéku, svøjimu
izdajavnyu lubeznivo in parjazno kuw-
nete dal! kakó se bomo mogle mi
pred teboj izgovarjate, že smo tole-
kan hudøbne, de svøjiga razæalníka
ne moremo videte, in mu nobene par-
jazne beséde date, tude takrat nè, ko
nas za zamero prose, in se svøjiga
gréha ksa! Izpolnil se, o Gospod!
kar se uqil rekoq: »Uqite se od mene,
»zakaj krotak sam, in iz serija poni-
»æen, in boste mir najdle svøjim du-
»sam. — Lubite svøje sovraæneke...
»de boste otrøne svøjiga Oqeta, že je
»ve nebeseh, že daje svøje solnje nad
»døbre in hudøbne, in deæ praviqnem,
»in kreviqnem”.

IV.

Kristus pred veliko judovsko sodbó
pelán.

Briče in hlapče vikvelj so te, o Jezus! zvezale in ve veliko sodbó he Kajfu, kjer so se bili pismoúke, farižeji in starawinje ludstva zbrale, pelale. Zbrale so se bili, in póte poslale, in čakale, de so te perpelale. Mej tém so kriveh prič najele in podkupile, de so zoper tebe pričale. Ter po noče so to délale, ker so se po dneve ludstva bale. Resniče jim namreč né bilo mar, ampak le svojo hudobijo so pred ludstvom skrivale. Ne sodit, ampak obsodit in umorit so te bitéle.

O krevične sodníke! kakó ste na vse powtene in na vse dolænosti svojiga stanú pozabila, in le maujevati se, ne pa po praviče sodit se zbrale? Ne sodníke, ampak tolovaji in ubijaviče ste,

Ti pa, o ljubezniva Jezus! nedolžno jagne! se daw zdej, de te bodo neusmilena trinoga morile; zakaj zdej je perwla tista ura, ke se jo svojim apostelnam tolekrat pravel, de bo Sin ylovéka gréwnekam ve roke izdan in umorjen — umorjen za gréhe svetá, de bodo tvøje rane in tvøja smert nam zdravilo in studenaj veynega æivlena.

Molem in zahvalem te, o Gospod! de se moje dolge, ktereh nésem mogel poplayate, na-se vzel, in se tolekan poniæal! Molem in zahvalem te, de se svojimu Oçetu tude ve nar teæjeh reuçéh pokoren bil, in nam vsem lép izgled zapustil.

Bog høtel, de be se te med kristjane nobena taka krevinja veq ne godila! de be te bol poznale in lubile, se zoper tebe ne puntale, in hudøbna tvøje yerkve in svete resniçe ne zaneqevale! Vare me, o Bog, ve družbo hudøbneh! vare me ve slepoto

uma, in ve terdovratnost serhá! Daj, lube Jezus! de tvojo krotkost, pohlevnost in poniženost posnemam, kadar me ljudje kraviho délajo, ale nesrečo naklépajo! Daj de, ke se zdej hudobii tvøjih sovražnekov yudem, in jo studem, tude jez nikdar vano ne padem.

Tvoji sovražneke so bili rés silno hudøbne; ale né ga gréha, de be tude jez ván ne padel, ako be me tvøja milosteva roka ne varovala. Kdor se posvetnemu nagnemu vda, in resniho zaméye in sovraæe, in tebe, o Jezus! zató, ker se reven in ponižen, noye, pride kmale ve oterpnost in ve duwno slepøto, in pøtlej se oh! teækó kedaj spreoberne, in skorej gotovo je negovo pogublene. Boj se, boj vsak te skrivne in nar strawnejwe boæje kazne, ktere kole ménew, de terdno stojú. Prevzetnost je začetek vsega hudega.

Kako gærdó in nevarno je záme, o Gospod! de sem prevzetan, in ne

spomnam, de sem gréúnek vréden veú-
nega pogublena, in ne zmislem, de sa
ma vse, kar imam dōbraga nad seboj,
le ti zasluæil in zadobil. Tolekrat sam
te nepokoren, in ze vsem, kar me
poulew, nezadovolen, lén, in ve vsem,
kar zveliqane moje duwe tiqe, neskar-
ban, in se vander skorej neq ne bojím,
de be utegníl ve svøji zanikernosti svø-
jo duwo pogubite.

O Jezus! za teboj be mogel ho-
dite, in perpravlen bite, iz lubezna
do tebe ve nar grenkejše terplene ite,
in za te in se teboj od hudōbneh ljudi
vse volno prestate. Ale oh! kakó de-
leq se pred menoj! kakó pouqase ho-
dam za teboj, in se práv nespametno
per vsake réqe opotiqem, mudím in
togotím! Takó je tudz Peter prej to-
lekán serqán, le od deleq za teboj hō-
dil, ko so te, o Gospod! ve sōdbo
pelale. » Peter je hōdil od deleq za
»nim, do dvoriuqa velenega duhovnega,
»in ke je na dvoriuqe perwel, je sedel,

»in čakal, kaj se bode zgodilo“. Od deley je hodil, ker je prej prevzetan bil, in bol sam ve svøjo serynost, kakor ve tvøjo pomóu zaúpal.

Moy nature néma ney stanovitnega, in nawe sarje néma ney krepkoste, ye ga tvøja pomóu, o Bog! ne krepuyava. Torej se ne smém náse zanawate, ampak le tebe védno prosite, in ve tvøjo gnado, o Jezus! zaupate.

Kadar je qløvek slab, in ne more we za Jezusam urno hodite, takrat se mu je tréba nevarneh parloænost tolekan bol ogibate, de ga we bol ne poslabe in ve gréh ne zapelajo.

Kdor prez potrebe v' nevarnost gre, in ve nevarnoste ostane, bo ve nevarnoste pogublen. In kdor bol iz radovédnoste, kakor is bøæje lubezne storí, kar je tréba za Bogá storite, najde dostekrat zadergo in prileko ke gréhu, namést zasluæena per Boga. Takó je Peter za Jezusam hodil, æ-

len videte, kaj se bo že Jezusam zgodilo, in se je vas bojeu ljudém, ke so se na dvoriuje sodne hiwe okole ogná gréle, perdruxil, in potlej svøjiga Gospoda tajíl.

V.

Jezus od judovskih vikvah ke smerte obsojen.

Kriveh priu so tvøji sodníke, o preluba Jezus! najele, de ba te beræ ke smerte obsodile: tode nih priqevane se né stikalo. In po tém, ko se je æ nékaj priu bilo izgovorilo, so posledneq parstopile we dvé krive priu rekoq: »Sliwale smo ga reu: Ta tempel, ke je že rokame narejen, hoqem »podréte, in ve tréh dnéh družega, ke »né že rokame storjen, postavate". Pa tuda to priqevane né obstalo, ker sæ ti, o Gospod Jezus! rekel: »Podréte ta »tempel, in ve tréh dnéh ga bom spet

»postavil“, in te beséde se od svojiga æivota, ne pa od kamnitaga tempelna govoril.

Ker videjo, de takó ney ne opravejo, vstane zdej vikwa sodník, in te zarotí rekoq: »Zarotím te per æivem »Boga, de nam povej, qe se ti Kristus, »Sin Boga qastitega“. Ti Gospod, se jim to æe døstokrat pravel, in néso verjele, in jim tude zdej we posledneq povéw: »Sem“, pravew, »in videle bo- »ste Sinú qlóvéka na desniqe bøæji, in »prite ve oblanih na nebe. — Preklinal »je“, prave sodník, »preklinal je, qemú »so nam druge priqe? kaj se vam zdi? — »Smerta je vréden! vpijejo vse“. Na to so ve te pluvale, tvoj svet obraz zakrivale, te ve obraz bíle, in djale: »Qe »se Kristus, povej, kdo te bije“.

Takó so se teboj délale, takó ne-
usmileno, takó gerdó in hudøbno so
tvøji sovraæneke se teboj ravnale, o lu-
bezniqe odrawenik! Ti pa se pohleven
in krotak per vseh téh kreviñah, nam

ve izgled, kakó moramo tudi mi kriv-
 ňe terpéte. Krive priče so zoper tebe
 pričale, in se moljál. Ve te so plu-
 vale, in te práv po divje, in po neulo-
 vévko zanečevale, in se moljál. Kadar
 se je spodobelo moljate, se moljál,
 in kadar se je spodobelo govorite, se
 govoril. — Kakó vse drugač pa jez dé-
 lam, o Gospod! kadar je tréba govo-
 rite, moljím, in kadar je tréba mol-
 jate, govorim.

O kakó beræ se potóæem, če se
 ma kaka tudi majhna kraviŋa zgodi.
 Kakó perpraven sem druge kraviŋno
 dolæite in sodite, sam svojih hudobíj,
 pa ne videm. Ve tém sem judovskem
 pismoúkam in staráwinam in farizejem
 tvójim neusmilennem sodnikam enak.
 Kakó zelo me zanečevavna besédena
 zabolí! Kakó urno vém na bodočo be-
 sédo sto družeh hujseh odgovorite.
 Za kako majhno obrekevane me jeza
 in togota grabe, in rad, kar morem
 hudo se hudem povračujem, desz-

ravno dostokrat tude sam druge raz-
nawám. Kar druge store, ne morem
terpéte; kar pa sam storim, ne videm
in ne spoznam. O hudoba ylovéwkega
serhá! Kakó polno je lastne lubezne,
in kakó malo je prave, resniqne lu-
bezne do družeh ve nem!

O Jezus! žive tempel bōæji, po-
dert od tvōjih sovražnekov na kriæe,
pa tretji dan spet postavljen kadar se
od smerte vstal; in vikwa mawnek, in
jagne bōæje za nas darevano, sklens
me seboj, in oqisté me od vse hudo-
bije, de bom tude jez prave tempel
bōæji tebe ve vsam dopadlev, se sve-
to poterpeælivostjo, krotkostjo, poniæ-
nostjo in pokorujeno ozalwan, vré-
dan state vé tvōjim svetem kralestve
med tvōjime svetníke.

VI.

Petar svojiga Gospoda trikrat zataji.

Peter je djal per zadni veyerji :
 »Gospod, kamerkole pojdeu, hojem
 »se teboj ite, tude ue je tréba ve smert
 »ite». Takó so tude vse druge djale.
 Tí pa se mu odgovoril, o Gospod!
 »Simon! Simon! ve smert hojew ti
 »ze menoj ite? Gotovo te povém, prej-
 »den bo petelen to nou dvakrat zapél,
 »me bow trikrat zatajil. Satan vas je
 »hótel plate, kakor pweniŋo; pa jez
 »sem prósil zate, de tvoja vera ne
 »omaga. Ko se pa spreobernew, po-
 »terde svøje brate».

Takó je Peter obétal, in se za ne-
 varnost né nau perpravlal. Ko se ti, o
 Gospod Jezus, ve verte vas otóxen
 mólil, je Peter neskerbnc ze družame
 vred poqival in spal. »Simon spiš?
 »nése mogel eno uro ze menoj quta?

»Čujte in molite, de ve skuwnave ne
»padete; zakaj duh je serjer volan,
»ale teló je slabó.»

O kolekrat posvzetne ljudje njele
nouí lahko qujejo, de se sa svetam
vesele, in svoje premozene in zveli-
qane tako nespametno zapravljajo! se
Kristusam pa eno samo uro qute, za
perhodne nevarnosti se perpravlate,
ve duhu pokore, ale iz kerqanske lu-
bezne per kakem bolniké bite, ale
bæje raqí premiulevate, ale Jezusa
Kristusa ve negovem terplena hvalite
in molite, ga za gnado in pomoq pro-
site, so preveq zaspane, se ne more-
jo posilete in premagate.

Ko be bil Peter se teboj qul in
molil, be te, oblubem, ne bil zatajil;
ali ker nevarnosti, ke ga je qakala,
né poznal, in se je na svojo moq za-
nawal, tebe pa né za pomoq prošil,
torej te je nezvést bil. Ko so te bili,
o Jezus! perjela, te je serjer Pe-
ter na naglama zaqel branite, je per-

jel ga svoj meč, in nespametno okole sebe mahal, in Malhu hlapčju uhó odsékal; ale ko se mu ti to prepovedal, je zbézal ze družeme red, in pøtlej le od deleč strahoma za teboj hødil æelen videte kòneč te pergodbe. Ves prepaden, boječ in ve misleč se perdruxe ludém, ke so se na dvoričje sodne hiwe okole ognja gréle: ena dékla ga pogleda, in prave: »Ta je bil »tude tovaru Jezusa Nariarévkega. On »odgovori: »Eena! jez ne poznam téga »človéka". Malo časa pøtlej mu drugeč in tretjič spet druge ravno takó rekó. On pa se začne rotite in klete, de ne pozná močá, in de né nekole per nem bil. — Trikrat je tedej legal, in nelo se persego svojo laæ terdil.

O Peter! dékle se zdeč ustrawu, ke se se preč ponujal se Kristusam umréte?

O Gospod! ti se perpustil, de te je nelo tvoj nar lubwe perjatel, tvoj perve apostel zapustil in zatajil, de

se ne tudemo, če tude nas uase nawe perjatlje zapuste, in nas, kadar smo ve nesreče, novejjo poznata. O kakó rédke so prave perjatlje, de ba nam tude ve nesreče zvéste bili!

Kolekrat te, o Gospod! tude mi zapustemo in zatajimo! kolekrat nas svét in nawe poxelene premaga, de smo te nezvéste! Če nas tvoja sveta roka ne vareje, naj pride skuwnava, majhna kakor hoče, premaga nas. In kdor se prave skuwnave ne ubrane in perloenoste ne zapusti, najde kmale drugo in tretjo, in pade v' qedale veče nezvestobo. O slabost ulovéwka! kdo ba se ne bal, ker je uelo Peter takó globoko padel?

Vare nas, o Gospod! de te nzkole ne zapustemo, in de nas ne premaga ne svét, ne hudij, ne nawe poxelene. In če se uase spozabemo in zgubemo, poglej nas milostivo, kakor se Petra pogledal, de je uel ven, in svoj gréh milo objokeval, de tude

mi svojo nezvestobo objokujemo, in odpujene kakor Peter dosegemo; in potlej resnično spreobrnene kakor Peter svoje brate, to je, tvoje verne, se svetem živlenem va vere potardemo.

VII.

Judeæ se kesa.

Ko je Judeæ izdajaven videl, de se, o lubeznive Jezus! ke smerta obsojen, se je zašel kesate, de te je izdal, je nesel trideset srebrnikov vikvam nazaj, in djal: »Grewil sem, ker sem nedolæno kri izdal"! Oni pa mu odgovore: »Kaj nam tega mar? ti »glej"! Judeæ veræe po tém dnarje va tempel, gre in se obése.

O Gospod, vare nas ve tak kes, kakorwnega je imel ta zgublenaj. Hudiq nas slepi, preden grawemo, de

nas ve gréh sprave; pøtlej pa nam
 oqi odpre, de nas ob upane perprave.

Le tistemu pomaga spoznate svoj
 gréh, kteremu gnada Jezusa Kristusa
 oqi odpre, kakor Petru, in ktere se
 poniæno ke Bogu verne, kakor zgu-
 blene sin. Spoznate svoj gréh in se ga
 kesate, in pa kreviyno blagó povernite
 je potrébno, kdor hoqe odpuþene za-
 dobite. Pa vender vse to we né sado-
 ste, qe zaupana in lubæzna manka.
 Judeæ je svoj gréh spoznal, se ga
 kesal, in kreviyne dnar nazaj nesel, in
 obúpal.

Poniæno ke Bogu se podate, ze
 zaupanem ve Kristusovo neskonyno
 zasluzene, in popolnoma ve negove
 roke se izroqite, ke je oboje, nau-
 sodník in oqe, to je edino perbeæale-
 nje gréwnakov. In ravno téga je Ju-
 deæu mankalo.

O nesreçne Judeæ! Kristusa se
 izdal, gnado bøæjo zapravel, sveto ob-
 hajilo nevrédno prejel, druæbo Kristu-

soveh učenjov zapustil, dnar ljubil, in posledneč obupal. Takó se te je godilo, ker se zanečeval prelubeznivo in milostevo opominevane in sveto rokó svojiga Gospoda Jezusa Kristusa, in se družbo apostelnov zapustil, in se hudobnem perdrúeil. O strawna sodbá in wiba bœjja, nekogar né dobita, de ba te zdej od vseh strani zapučenemu rokó podal, in te iz pogublena otel!

Takó deleč pride qlóvek, ktera čas gnade zamudúje, bœje svarjene zanečuje, svojimu poœelenu vse parvole, in gréh na gréh naklada. Ko je mœra hudobíje izpolnena, kar pride na naglema pogublene. Kdo ba se ne bal, ktere to pergodbo sliwa, in vide, de je ņelo Kristusov apostel, ke je ænim hœdil, negove qudeœe videl, in tolekan dobrót od nega prejel, takó deleč zawel? Se hudobnema se je bil spajdawel — ale hudobnema, ke so gabili ve gréh in ve pogublene zapelale,

poslednej né bilo skerb, ga potolaæite in réwite. Ve tolekune nesreça so ga zapustila.

Takó znajo hudobna pajdawa: poslednej svéje perjatile ve pogublene zapuste.

Ale gréwnek! bode kdorkole, ve imaw tude tolekwen gréh, kakor Judeæ, véda, de mu je bilo moçe usmilene zadobite, ako be bil Kristusa prøsil in van zaúpal. Kjer né zaupana, tude né pravega kesa in prave pokóre; in pravega zaupana né, kjer né resniçne lubezne ve Bogá.

Ulovek! velíko hudega se storil, in gréh te ve obupnost æene, in ménew, né ga, de be te pomagal, — lej, ve katolewke ñerkve je we za vsaŕega pomóu. Duhóvne pastirji ponujejo po Jezusovam povelje vsaŕemu perjazno rokó. Kdor se poniæeno ve svete roké ñerkve podá, in po nenem svete storí, ne bo golesán.

Oh, kònaŕ Judeæev je nesreçen

in obupen kōneŋ, kōneŋ lakomneka, ktere ga vést peče zavolo kreviqnega blagá in zavol nezvéstega, hudobnega djana, in ga sprave ve obupnost! — Takó se izteče æivlene gréwneka, ktere mero hudobíj napolne, in čas pokore odlawa in zamudí!

O Jezus! moj odreweník in zveŋar tvøjo nedolæno krí je Judææ izdal, vare me se svøjo syeto gnado, de tvøja krí tudæ nad manoj zgublena ne bo! —

VIII.

Jezus pred Pilatam.

Tvøji neusmilene sovraæneke so te tedej, o lubeznive Gospod Jezus! ke smerte obsodile, zató, ker se djal, de se Kristus odreweník, Sin bœæji, in vseh ludi sodník. Zdavnej se jim bil æe na pote, zdavnej ba te bili æe

rade umorile, ker tvojiga svarjena neso mogle veq posluvate in prenavate; tode ljudstva so se bale, ke te je za preroka imelo.

O hinavska hudobija! ljudstva so se bale, Bogá pa se neso bale! Torej so te obsojenega Rimske ajdovske gosposke oddale, in tude spet tukej 30-
per tebe legale: »Téga ulovéka smo
»najdle», pravejo: »nawe ljudstvo spre-
»obravate in zapelevate; cesarju da-
»vek da'ate prepovedevate, in reče, de
je on Kristus kral». Takó so govori-
le, deseravno se ti uqil: »Dajte ce-
»sarju, kar je cesarjevega, in Bogú,
»kar je boæjiga». Pilat te vprawa, ce
se kral. Tí odgovoríw: kral sem, pa
kral boæjiga, ne posvetnega kralstva:
kral resniqe sem.

Pilat spozná iz vsega, de se po-
polnoma nedolæen, in de te Judje iz
same hudobije, nevouvlivoste in iz ma-
wevana toæejo; pa perkupit se jim, po-
stave pred ne tebe in nékega puntarja

in ubijavna, Barába po imenu, de naj se izvolejo, kterega rajwe hočejo, tebe ale nega, ker so o velike noče navadno pravino iméle kterega hudodélneka izpustite. Barába se izvolejo. »Kaj je pa ze Jezusam storite, ke se mu »Kristus prave"? odgovori Pilat. Kriæaj ga! zavpijejo vse kmale. Kaj je pa hudega storil? Spet zavpijejo: Kriæaj ga!

Ker vide, de neč ne oprave, in de qedale veče hrup vstaja, se vprico ludstva roké umíje, in jim reče: »Jez nouem bite kriv kervi téga nedolænega, ví glejte!" Ludstvo odgovori: »Negova kri pride nad nas, in nad »nawe otroke."

Tí pa, o Jezus, se moljal na vse to, in perpustil iz neizrečene ljubezna do nas.

Ale se je æe kedej komu taka kravná godíla, kakor tebe o ljubezniva odreweník! Rés, rés je, kar se djal: svoje æivlene dam za zvelíqane sva-

tá, de ves svét spozná, de Očeta ljubem, in storím, kar me zapové.

Gerdó so te točile, opravljale in obrekevale, in se terpel. Puntar in ubijaveŋ je bil tvøjim sovražnekam bolve od tebe, ke se sama večna svetost in dobróta. Tude ŋelo poglavar Pilat néma serŋá te hudøbnem otete, in néga kratko nobenega, de ba se hotel gate obneŧe. Vse te je zapustilo, vse te ke smerte obsode.

Molem in zahvalem te, o Gospod Jezus! de se za moje zveličane vse to hotel nase vzete in se tolekam poničate, in me se tém izgled date, kakó de naj se uqim tude jez poničevane, zanečevane in kreviŋo terpéte.

Oh Gospod, ako ba tí pred menoj po takó bodečem pote hødil ne bil, kdo bi mogel ve taŋeh okolečnaha zaupane, stanovitnost in mir ohranite? Ti si nas uqil poterplene iméte, in za resniŋo in za Bogá vse terpéte, in bøejo volo tude ve nar tečjih rečeh

storíte. Sa teboj vse we tolekune kre-
vine volno prestate, ma bude odsle
lubo in perjetno, ker nas ti, o lu-
bezniwe odrewenik! zamorew in hocew
se svojo sveto gnado podpirate.

3a puntarja in tolovaja so prosí-
le, tebe pa umoríte vpíle! Oh, kola-
krat tude mí kako réy na svéte bol
qislamo, kakor tebe! Kadarkole se kaj
pregréwnega izvolemo, in tvoje poslave
ve nemar pustamo, se puntarja in ubi-
javna svojih duw ohranemo, in tebe
vnovay križate vpijemo.

In kolekan kristjanov je, ke te
svøjiga odrewenika ne poznajo, in ne
vedó, qemú de se jim; ne vedó, de se
ti naw srédnek, naw zvelíqar, nawe
scivlene, nawa moq in pot ke Bogu,
nawe perbežáleuje ve vseh nadlogah,
ke smo te dolæní molite, qastite, hva-
lite, lubite, in ve te vse svoje saú-
pane iméte. Tí se nawa modrost in
pravína; nawe posveçene in se svojo
kervejo nawe odrewene.

Ale , oh ! tvoja krí , o Gospod , né vsem , nad ktère je perula , ke zvelíqanu , ampak nékterem je ke pogublenu. Jim , ktère te ne poznajo , ne ljubajo , in se ne spreobrnejo , ampak ve gréhe ostanejo , né ke zvelíqanu. Gréwnake tvojo krí zanequjejo , in ne tude ne ze besédo , vander ze djane pravajo , kakor Judje: Negova krí pride nad nas , in nad naše otróke !

Tvoja krí pride , o Jezus ! nad mé , pa ne pogubit , ampak zvelíqat me. Pride me od hudóbnih skuw-
náv in pregréh očistet ; nad moje ser-
ne in nad moje teló pride , de bo te-
be posvečeno ; nad moje misle in æe-
le , de bodo tebe dopadlive ; nad vse
moje æivlene in djane pride , de bo
tvojo večno qast in hvalo oznanevalo.

IX.

Jezus od Pilata obsojen.

Pilat be te rad, o svete zveličar! neusmilenem trinogam otel, ker spozná, de né neč krevice ve tebe.

Potolazete ljudstvo od tvøjih sovrasnekov podvuntano te da tepste.

Po tém so Rimske vojake ve druge hudobije se teboj poučnale. Sliwale so, de se kral. Te vzamejo na dvorice, urno se terna véneč spletó, te ga na glavo, kakor kralyvo krono natisnejo, te ve rdeč plavj prebléčejo, terst, podobo kralve palenje ve roko dajo; pred te poklekujejo, te krala pozdravljajo, potlej terst vzamejo in te z enim po glave tepejo, in te takó zanečujejo in zasramujejo.

Tude to zanečevane se hōtel, o lubeznive Jezus, terpéte, od ene strani nam pokazate, de se rés kral, tode ne posvaten; od druge pa se hōtel se-

tém nawa prevzetnost in qasti lakomnost osramotite, in nas uqite, de prava qast je, za Bogá vse zopernoste in nadloge stanovitno in velikosarqno terpéte.

Ponizajmo in sramujmo se, de smo samí kríve téga zaneqevana svojimu Gospodu. Zakaj nawa prevzetnost in vse nawe gréhe so mu to storile.

Pilat te we enkrat pred ljudstvo postave, in hoye usmilene per nem obudite; raztepenega, se ternevo krono na glave, in ve ruceqem plauqe te pred ne perpelá in reqe: „Léj qlóvek“. Oní pa ze divjim glasam zavpijejo: „Križaj, križaj ga“! On jim odgovorí: „Vzemíte in križajte ga ví; zakaj jez ne najdem nobene kravíqe nad nim“. Judje pa zavpijejo: „Mi imamo postavvo, in po té postave mora umréte, ker se bœjiga Sinú déla“. Pilat te hoye izpustite. Judje pa spet pravejo: „Che téga izpuštíw, nése perjatel nasarjev; zakaj vsak, ktere se krala dé-

•la, je puntar zoper ηesarja". Pilat se boji, in jim pervola.

Nobenega né, de be se hotel zate obneste. Vse tvojí so se zdej poskrile, in samí tvojí sovraæneke govore; tude ηelo Pilat vikur poglavár nêma serhá te pravíno storite.

O kteramu ηlovéku paq ne gre wiba in palaηa bœæja na tém svéte? Kdo se smé potœæite, ker Bog ηelo svøjimu edinemu, ljubemu Sinu zavol nas né perzanesel? Darujmo se Bogú svøjimu Oçetu, in terpímo volno nadlôge, ktere nam powíla, de bomo tude ve tém, in ve drugem svøjimu zvelíqarju podobne.

O revæ in uboææη! ke nêmau œæq svøjiga, in nobenega potolaæka na svéte, spomne se, kakó se je Jezusu tvojímu zvelíqarju godílo.

O revne bolník, ke te vse zapusti, ke imau slabo postrææbo in velíko terplene, lej, kakó je Jezus zate raztepen bil. Terpe volnó, píj grenkæ

kelh svojiga Gospoda, in bode svojimu zveliqarju enak. Sej hlapanj né bol-
we od Gospoda; qe se je tvøjimu Go-
spodu taka godíla, kaj hoqew ti?

O Gospod Jezus! molem in ga-
hvailem te, de se pustil hudøbnem takó
zaneylivo in neusmileno se teboj rav-
nate. O kakó gerdó so te zaneqevali
in zasramevale! ka tolæbe vsem boga-
bojqem, ktere so od hudøbneh zane-
qevane; in tvøji qerkve, o Jezus! ke
ji silo in kraviqo délajo nena in tvøji
sovrasneke.

Na svéte morajo bite tvøji se ta-
boj ponizane, qe hoqejo bite potlej se
teboj povikwane. Kdor tukej tebe po-
dohen né, ne bo imel deleza se ta-
boj.

Slékle so te, o lubeznive Jezus!
neusmilene vojake, tistem ke poduqe-
nu in ke sramote, ktere se tolekan
liwpajo, se zavolo svoje obléke owa-
bejo, drugem pohujwane dajejo, in
dnar po nepotrèbnem zapravljajo; po-

sebno pa tudi tistem, ki podučenu, in
 ke sramote, ktere se nesramno nosejo,
 in pri prostem in nedolžnem serija rana-
 jo. — In se ternem so te kronala, ke
 podučenu in ke sramote tistem, ktere
 po neujimerne uasne uaste tolskan
 hrepene.

X.

Jezus nese svoj križ na Golgoto
 (na Kalvarejo).

Ždej ta tadej, o lubeznive odra-
 wenik! tvoji sovražneke križ zadenejo,
 in te na Kalvarejo pelajo, in veliko
 ljudstva gre za teboj, ker je na veliko-
 noune praznek brez utavila Judov
 perwo ve Jeruzalem od vseh krajev.
 Ti, o Jezus! se križ nosil, in se za-
 uel opotekate in pevate pod nim. Si-
 mon Nirenejčan gre iz pola, in pride
 naprote, in ga pormorajo, de te ga

prevzame, in za teboj nese. Tude veliko æen je wlo za teboj, in so jokale. Tí pa se ke nim obernew in jim pravew: » Hqere Jeruzalemske! ne jokajte nad menoj, ampak nad seboj in nad svøjime otroqe; ker qas se blisca, » ko se bo reklo: Blagor nerodovitnam, » ktere néso otrok iméle, in persam, » ktere néso dojíle! — Tayaš bodo rek- » kle hribam: Padete na nas! in gri- » qem: Pokrite nas! zakaj qe se zele- » nemu lésu taka godí, kakwna se bo » suhemu godila"? In ko se to iz- » govoril, se wal dale proti Kalvarii. Tvoji sovražneke pa se vesele tvojiga terplena, in ne bodo nehála te mu- » qete, dokler te ze nar zasramevavnawe smertjo ne umore.

Ala, oh Gospod! ne Judje, ampak nawe gréhe so te tolekan tesak kriæ naløile! Ze nawema hudobijama se opotékaw in pod nima péwaw, o sveto jagne bøæje! kakor nékdej Izak, takó nosew tí zdej léš, na kterem bow

za nas nebeukemu Ouetu darevan. Mo-
lem, in hvalem te, o Gospod! ve teli
presveteli skrivnosteli, in te zahvalem,
de se se opotekal in peval iz lubezne
do mene!

Simon Pirenejyan je podoba te-
lesnega ulovéka, ke kriæ nerad in ke
ze nejevolo in persilen nose. Ale tí,
o Gospod! ne gledaw vselé na ulo-
vévko nagnene, ve rad ale nerad kriæ
nose, ke mu ga naloeiw: nosite ga
mora. Ako be Bog namemu nagnemu
prepustil izvolite se kriæe in teæave,
be Jezus Kristus paq malo nastópna-
kov in naslédnakov imel. In ako be
nas se svojo sveto gnado ne podpiral
in nam svetega Duhá ne dal, be svo-
je nadloge ale brez prave kerujanske
poniaenosta nosile, ale pa ve nih vso
poterpealivost, lubezan, in zaupane
zgubila.

Tí tedej, o Gospod, nam izbe-
rew kriæe in britkoste, ke nar bol véw,
koleko zamoremo prenavate, in daw

moy, de preterpamo, kar nam nalo-
 æiw. In tvoja beséda in tvoja lúbez-
 stje me porok, de me nekola neq ne
 nalozæiw, kar ba sa tvojo pomoujo pre-
 stata ne mogel. Vém pa tuda po tvoji
 oblube, de me je vse dobiqak, qe vol-
 no preterpím, in de né vrédno vse
 terplene qélega svetá perhodne qastí,
 ke se bo nad name razodéla, qe zdej
 vse iz lúbezne do tebe rade prena-
 mo. Kdor zdej vse kriæe, reve in
 nadloge ve lúbezne, in ve duha poko-
 re terpí, bo vídel, de je rés veliko za-
 sluzene per Boga. Zatorej se ne smém
 potozite, qe me veqkrat po ludéh kri-
 æe powilaw in nakladaw; ne smém go-
 darnate in nejevolen bite, ker takó déla
 ze manoj le tvoja nezapopadliva mo-
 drost in milost, ke tuda Jezusu Kri-
 stusa iz lúbezne do mene né parza-
 nesla. On je bil zelen lés; jez pa sem
 suh in trøhel. On né nobenega gréha
 storil: jez pa brez utevila. On je tvoj
 lub Sin, nad kterem imaw vse dopa-

dene; jez pa sem veleki gréšnik, tolikrat že vréden véynega pogubljená. Torej je po pravijzi in znamne tvøje posebne lubézne, de me tepew, se kriæe obkladaw in pokoriw, de me pøtles véyno perzanesew. Blagor mu, kdor za Jezusam svoj kriæ nose, in za nim grede svéje gréhe, ka so Sinú bøxjiga tolekan teæile, milo objokúje, in se spokornema solzama izbrisuje.

Mésto Jeruzalem, te o zveliqar! né spoznalo, ampak te ve svéji prestrawne slepøte zaverгло, dese je tvøje qudeæe videlo in tvøje nauke sliwalo. Oh grøzna sødba ga je zató yakala! Ale kar se Jeruzalemu æugal, æugaw tude vsem nevernem in nespokornem. Dneve pridejo, ko bodo zveliqarja iskale, in ga ne bo; bodo pred veliko sramøto hribam vpile: „Padete ná nas! „in griqem: Pokrite nas“! in se bodo po tém ve véyno pogublene pogrezníle, in ve pogublene brez odraænena véyno ostale.

XI.

Jezus vise na križu.

Perpelajo te tadej, o lubezniva Gospod Jezus! na Kalvarejo, in se teboj dva hudodélneka, de so se pisma prerokov spolnile, ke pravejo: »Med hudodélneke je bil wtét«. Križ postavajo, te slécejo, te omotno pejajo ponudajo, in je nése hotel; te na križ razpnejo, in nán perbijejo — na desno in lévo una dva hudodélneka, tebe pa ve srédo kakor nar večega razbojnika. — Takó délajo se teboj, takó se mačujejo. Tí pa prošew záne rekoč: »Oče! odpuste jim, ker ne vedó, kaj délajo"! Nád glavo te napiwejo, zakaj de so te križale: Jezus Nariarévke, kral Judov. Vojake za tvojo obléko pod križem vadlajo, čegava de bo. Víkwe te zasmehujejo in pravejo: »Če je bōxi Sin, naj stope zdej »se križa, in bomo verevali ván! —

»Drugam je pomagal, sam seba pa ne
»more pomagata! Če je boæji ljubek,
»naj ga zdej réwe!“

In takó te je tude eden tvøjih
tovarøev hudodélnèk zaneqeval. Dru-
ge pa ga je svaril in djal: »Se tude tí
»Bogá ne bojíw? in ga zanequjew, ker
»vender terpiw, kar on? Midva sva
»grawila, in imava, kar sva zasluæila;
»ta pa né neq storil“. In se poniæno
in za zaúpanem ke tebe oberne in pra-
ve: »Spomne se me, o Gospod, ka-
»dar pridew ve svøje kralèstvo“! In
tí, o lubezniwa Jezus, ke se perwel na
svét gréwneke zveliqat, ke se se zane-
dal na kriæ perbite, in ke se tistem vse-
lé lubezniw, perjazen in milostev bil,
ktere so per tebe se pravem serqam po-
moqe iskale, in pa ke se dal, de te je
tude ta hudodélnèk spoznal in se pred
teboj zavolo svøjih gréhov poniæal,
mu odgovoríw: »Gotóvo te povém,
»we dnæs bow za menoj ve raji“, nam
ke tolaæbe, de nikdar ne obúpamo.

Hudodélnkam se tedej parwtét,
o Gospod! va nih družbo te denejo
tvøji neusmilena sovraæneka.

Vse tvøje pargodbe so za me
polne naukov. Tolæete hoçew namreç
tiste, ktere od kreviçneh in hudøbneh
zaneçeváne, opravláne in silo terpe.
Spomnejo naj se, de se je tuda tebe
takó godilo, in de so te ve bol po-
dobne, ÷e po tvøje lubezan do nih
ohranejo, in zane prosejo kakor tí.
Takó so tvøji svetníke preganane in
zaneçeváne terpéle, in po tvøjim iz-
gledé za svøje preganavçe molile.

Tí, o Jezus, pozabew na vse to-
lekune kreviçe, ktere te délajo, in ka
te na kriæ parbijajo, molew zane in za
nas: Odpuste jim, pravew, ker
ne vedó, kaj délajo, — kakó
se smém jez gréwnek in zaneçlíva
stvar jezíte in togotite nad svøjime so-
vraæneka? Tí, o preçudne mawnek in
jagne se darujev na altarji svetega kri-
æa za nevédnosté in pregréhe lud-

stva, kakó se smém jez kedàj mauzevate in se hudem hudo povrazevate? Ter to delam sam rad, ne persilen, iz neizrečene ljubezne do nas. — Svøjo kri prelivam tudi za tiste, ke so te jo prelivale, de se nam vsem srédnek, odreweník in zveliqar. Oní so hotle se teboj hudó storite, tí pa se jim dobro storil, mene ve izgled, de naj tudi jez takó delam. Iz nevédnoste so te saner zavergle in križale, ker te néso poznale; ale svøje nevédnoste so bili samí krive, in jih vender izgovarjav: Ne vedó, pravam, kaj delajo.

Molem in hvalem te, o Gospod, ke se game na križce visel, in me od veqnega pogublena otel. Molem in hvalem te, o ljubek bøæji, ke se nas se svøjo svæto kervejo posvetil in Bøgu perdobil! Molem in hvalem te, o prave kral Izraela bøæjiga, to je, vseh vernéh, ke se hudiqa našega veqnega sovraæneka ukrotil, in nas réwil iz negove strawne suænoste. Daj me, te

prosem, de volnó terpím, kar me
 pouleu, in de svøje gréhe spoznam
 in jih pred teboj objokújem, in spom-
 ne se tudi mene ve svøjim kraléstvu,
 in rene ob moji smertne ure, kakor
 se hudodélnéku rekél: »Gotovo te po-
 »vém, dnes bow že manoj ve raji».

XII.

Æene pod kriæem.

Kakó te je bilo, o Jezus, per
 serne, ko se na kriæe visejoy Janeza
 svøjiga tolekan lubega učenca, poboæ-
 ne æene, in svøjo presveto mater pod
 kriæem milo jokate videl? Zdej je bila
 gate, o Marija tista ura, ktero te je
 nékdej staræk Simeon ve tempelne
 prerokeval rekoy: »Tvoje serne bo
 »meu prebodel». O gotovo te je serne
 meu prebodel, ker se videla svøjiga
 lubega Sina, kterega vse je zapustilo,

na križje vaséte. Tí mate pod križem, in tvoj luba. Jezus na križje! Zdej né bilo sliwate potolažne beséde; nehče te tukej srče ne vouje, kakor nékdej, dokler je Jezus uqil in bolníke ozdravljal; nehče zdej ne prave: »Blagor telesu, ktero je Jezusa nosílo, »in persam, ktere so ga dojíle"! ampak Jezus te zdej zadneq za umirajočem glasam reče, in ve Janeza pogleda: »Žena, to je tvoj sin"! in Janezu: »To je tvøja mate"! — Lej tukej, o qløvek! Jezusovo otroujo lubezen do svøje matere, in materne do svøjiga sinú!

Uqite se sinove in hčere lubite svøje starwe, jim pomagajte, in za njih potrebe skerbéte. Uqite se pa tude ví starwe svøje otrøke po keružanske lubite, in nad nima védno qute.

Presveta devíqja, mate Marija, in druge svete žene so pod križem Jezusa objokevale, in se žnim nebøkemu Oqetu daravale, podoba ηerkve,

ktera se že Jezusam ve svete mave
 Bogú daruje. Tude so te æene podoba
 zvestobe ñerkve, stanovitnosti marter-
 nekov, in krepkoste tude slabotnega
 æenskèga spola, ke jih ñelo smert né
 mogla od lubezne Jezusa Kristusa lo-
 uje, po milosti Jezusa Kristusa kri-
 æanega. Začetek té vsèga premagajoue
 gnade se je nad téme æenama pokazal.
 Peter ve svøjim zaupane in ve svøji
 prevzetnosti se je dékle in hlapñov
 bal, in svøjiga ujenika in Gospoda
 zatajil. Pilat se je Judam in Cesarju
 zamerate bal, in praviqnega ke smerte
 obsodil. Judeæ ga je izdal, vse ga za-
 pustile. Le æene so strah premagale,
 se ga tude na kriæ med razbojneke
 visejouega in zaneqevanega néso sra-
 mevale, in nobene nevarnosti in ne-
 usmilnosti togotnega ljudstva bale. Za
 Jezusam so hodile, in mu zvéste osta-
 le, ko so ga skore vse negove ujenke
 zapustile. Lej, o kristjan, kakuno moq
 imá prava lubezen do zveliqarja! kakuna

krepkost se zadobí pod križem Gospodovem, kdor se ga se pravo vero in se pravem zaupanjem derži! Le križa svojiga zveličarja se deržimo, in bomo z njim vse premagale.

Sveta mati, deviņa Marija se Janeza namést prelubega Jezusa oskerbnika dobíla. O kakuna ména! Janeza za Jezusa, hlapnja za sina, samega ũlovéka za pravega Bogá! Pa tudi Jezus je bil nevidama védno per tebe, in po Janeza te je Jezus nam vsem mater dal. Vse kristjanje smo tvoji otroŕje, vse smo te od Jezusa izroŕene. Skerbe tedej po materno za nas, o presveta mati, in pokaže nam po tém revnem živlene Jezusa, preblazne sad svojiga telesa!

Janezu deviwkemu izroŕí Jezus svojo mater deviŕo, plajilo za negoŕo nedolænost in ũistost, de nas ũí, kolekan mu je ta ũednost dopadliva, in kolekan se moramo tudi mí perzadjate jo ohranite. Verjamem, de je bil

Janez ves hivalææn svøjimu Gospodiu za to predrago izroqilo, de je presveto devino ves čas ve çaste imel, ji pokoren bil, in se po tolekunam izgleda védno ravnal.... Tuda zvestobo Janezovo obdaravat, ke je ze negovo materjo za nim vel, mu je Jezus svøjo mater izroqil, nas uqít, de Jezus ænime, ktere negovo çistost in lubæzen posnemajo, in se negove poniænoste ne sramujejo, in negov kriæ lubejo, kar imá nar drajwega in nar lubwega, delí.

XIII.

Jezus umira na kriæ.

Ças se bliæa, de bo dokonçano délo, ktero se za nas prevzel, o lubæ odreweník! kmale kmale bo darítev dokonçana: velikonøyno jagne umira na altari svetega kriæa za gréhe svetá. We ene beséde reçe, préden glavo

nagne. Že umirajočem glasam prave:
 »Moj Bog, moj Bog! zakaj se me
 »zapustil"? »Kjejin sem", in mu
 jeseha dajo. Potle reče glasno: »Do-
 »končano je", in: »Oče! ve tvoje
 »roke izročim svojo dušo", in ko to
 izgovori, nagne glavó — in umerje.

Dokončano je tedej tvoje délo, o
 Jezus! odréwen je svét! — Molam in
 zahvalem te zato, o Gospod, molam
 in zahvalem te, kar nar bol morem!

Po tečkam in bodečam pote se
 hódil, o zveličar moj, vas vas svojji-
 ga živlena. O koleko grenčega se imel
 in prestal od svojiga rojstva do smerte
 na križe! Herod te je preganal prenj
 ob tvojim perhode na svét. Farizeji so
 te sovračile, opravljale, zalezevale.
 Noč in dan se se trudil že ukam, se
 uul in objokeval slepoto, nejevero in
 hudobijo svojiga ljudstva. Tuda nerod-
 noste in terdoglavnoste svojih učen-
 ņov se poterpel. Judæ te je izdal in
 se potle pogubil; Peter te je zatajil,

vse zapustile, in tvoji sovraænene so te po krivam ke smerte obsodile, in te na kriæ parbile. Od vseh se bil zapuuyen, tudi ñelo Ouce te je terpête pustil. — Na kriæ se æejo terpel; pa kaj udo, ker so te neusmilene trinoge ñelo nou in ñel dan takó mu-yile! Grenek je bil tvoj kelh, o Gospod, in tvoj posledne vaitak je bil malo jeseha, de se Adamovo in negoveh otrok poæréwnost plaueval.

Se nam paq spodobe mehkuænost in sladkosnédnost, uc se tebe spomnamo, o Jezus? Je lepó za nas, uc tudi ñelo o pøstneh dnéh ne moremo nekoleko æeje ve duhe pokóre za svøje hudobije terpête, ker se na kriæ po nedolænem in po tolekem terplene tolékwno æejo terpel?

Jezus Kristus je pil takó zoperno pejaqo, de je we veq terpel, svøjo ulovéwko natoro pokazal, in prerokvane prerokov spolnil. O de bæ tvoja sveta æeja, o zveliqar! ukrotila ve nas

nespametno æejo po gasnah, neufimer-
nah reuéh, in nawe poæelene pogasila
po prepovédanem væitke in vesela!
Tvoje svete usta so, o Jezus! tude
sosebno zató tolekuno terplene iméle,
de se poplajal pregréhe, ka jih za je-
zikam in za ustme storemo: preklina-
vane, opravlane, nesramne pogóvore,
bahane, lexi, poæréwnost in pejanost....

Ze jeseham odrauenika napajajo,
tó je pobolwék in polajwék Gospodu
na zadne, ka je dal svoje æivlene za
ne! — æiva podoba nehvaleænoste, zo-
pernoste, nevouplívoste ulovéwke. Se
bomo mí potæile, in za nejevoló ter-
péle nehvaleænost ludí, in neperjaz-
nost tisteh, ka ménemo, de so nawe
perjatle?

We téga te je mankalo, o Jezus!
we æejo se se ogasil, in potle je bilo
vse spolmeno, vse dodélanó in do-
konqano; izroqiw svojo duwo ve Oue-
tove roke, in sklénéw svoje æivlene
na svéte. Blagor mu, kdor umerje ka-

Kdor ti, kdor zamore ob svoji smertne ure reqa: Dodélal sem, kar me je Bog zapovedal, spolnil na tanko njegovo volo in njegove postáve, vareval se gréha ves čas, skerbél zvestó za svoje in svojih zveliqane — zdej, o Bog! zdej grem ze mirno vstèjjo in iz doléne pokorjane od tod. Poniéno se te darujem, in izroqim ve tvoje svete roke svojo duwo, o moj stvarnek! Veselo grem ke tebe prejet in væivat plaqilo, ktero se me ve nebesih od zaqetka svetá iz zgole miloste perpravel! — Blagor, blagor mu, kdor zamore ob svoji posledne ure takóle ze zaúpanem govorite. —

XIV.

Jezusov pokop, in njegovo vstajene.

Ob Jezusove smerte je solnqe svojo svetlqbo zgubilo in tema je bila po vse zemle. Zemla se je tresla,

škale so pokale, pregrinálo ve tem-
pelne se je po sréde od verha do tal
raztergalo, in gróba so se odpirale. —
Grózen strah je ljudi obdajal, veliko-
jih je na mésta na svøje persa terkalo
in se svøjih gréhov kesalo, in rimske
stotnek je djál: »Gotóvo, bøæji Sin je
»bil to"! Vsa natora je æalevala uez
hudóbo ulovéwko.

Ker se je pa veleke sebote ve-
uer bliæal, so hótle kriæane prej po-
kopate. Torej so dvéma hudodélneka-
ma, ke sta bila se Kristusam kriæana,
kostí polómile, in ju takó popolnoma
umorile. Ko so pa do Kristusa perule
in videlé, de je æe mertav, mu kostí
néso lomile, ampak eden vojakov
vzame sulerjo in mu æiao serne pre-
bøde, in vlije se iz oseruja kri in voda.

Nató gresta Joæef Arimatejij in
Nikodem dva starawina ludstva in na-
tihama Jezusova uçenja, ke nésta
bila ve negovo smert pervolila, serunó-
ke Pilatu, in ga za truplo Jezusovo

prosata. Pilat ga jima dovole. Urno
mazila nakupeta, truplo Jezusovo ænim
pomæeta, ga ve tenqinjo zavijeta, in
ve nov ve skalo vsékan grøb poloætà,
kjer we noben qlòvek pokopán né bil,
in velek kamen pred dure grøba zava-
letà.

Jezusove sovraænake pa gredó in
pravejo Pilatu: »Spomnemo se, de je
»ta zapelívan, dokler je we æivel,
»djal: Tretji dan bom vstal; perpusta
»tedeji, de se stræta postave pred grøb,
»de kjé negove uqenqe ne pridejo, ga
»ne ukradejo, in ne reqejo: Vstal je!
»in be bila takó posledna zmota huj-
»we od perve". Pilat jim odgovorí:
»Vzemíte stræto, in obvárajte, kakor
»véste".

Alè komej se tretji dan zazná,
pride velek potrès, Jezus gre iz grø-
ba, Angele bœæji se perkazujejo, stra-
æta se zbojí in zbeæí, in vikwem per-
poveduje, kaj se je zgodilo: vikwe pa
jim dnarjev dajo in pravejo: Reqíte:

»Pospale smo bili; negove učenjce so
»perale in ga ukradle, in mi vas bo-
»mo izgovorile, de se vam ne bo zato
»neq zgodilo". — Tuda veliko svetela
je zdej iz grobov wlo, in so se lu-
dém va Jeruzalema perkazevali.

Bog ne odlawa dolgo, poveljate
svøjiga Sinú, ker se je tolekan poni-
æal in tolekan iz pokorujene in iz
lubezne terpel. Spodobelo se je poka-
zate, kogá de so ljudje zavergla, ke
tolæbe negovih vernah, ktere svét
zanečuje, pregana, in jim grenko ter-
plene nakláda.

Natora æalúje, ko ułovek hudo-
búje: vse stvari pod gréwno suænostjo
zdihujejo. Ale uas pride, ko bo tude
vsa natora iz gréwne suænosti réwena,
in se bo nad gréwneke strašno mauje-
vala.

Ob Jezusove smerte se pregrinalo
vé tempelne od verha do tal razterga,
ludém pokazat, de Jezusova smert
bæje modróst in lubežen vsam rago-

déva, vrata ke bœjimu usmilenu vsam odprè, in de je gréwno pregrinálo med Bogam in med name raztergano, Bogú za gréh zadøste storjeno, in de stare, pomenlíve zakon je spolnen, in nova miloste polna zavæza se zaçela.

O Jezus, déljaj tvøja sveta smert tuda ve møjim serije te yudeæe, de se tvøje perhodne sødbe se svetem straham bojím, in de se møje serije, terdo kakor skala, razpouç, de pride van tvøja sveta ljubæzen in milost, ga omeçit in ke prave pokore obudít; ker to je pomenílo pokane skal ob tvøji smerte.

Potrès poméne tvøjo stravno sødbo nađ nespokorneme gréwneke; odperte grøbe pa, de je gréwna smert zdej zaterta, in pot ve æivlene gréwnekam odpert.

In vstajene mertveli, in tvøje lastno me oznanuje vstajene æivøta vsah ludí.

O yastitleva smert møjiga odre-

weníka in zveliqarja , déljaj tude va me-
ne vse to , in ne perpuste , de be bila
záme zaston!

Kdor tukej ze Jezusam æiví in
terpí , bo tude ænim qastitlevo vstal
in veqno , neizreyeno sreyno æivlene
va Boge imel , ktero nam je Jezus sa
svøjo pokoruyeno zadobil.

S k I e p.

Premiwluj veukrat , o kristjan!
terplene in smert svøjiga odraweníka
in Gospoda Jezusa Kristusa , de se
uqíw , kaj se mu dolæán ; de videw ,
kolekan te je lubil , in de se vadew
tude tí iz lubezne do nega svøje kri-
æe in nadloge volnó terpéte , in gréha ,
ke se ænim Kristusa umoril , se vare-
vate in sramevate. O kolekwna lubezen
tvøjiga zveliqarja ! kolekwno hvalo in
lubezan se mu zató dolæán !

Premisle , koleko æalost je imel

zavolo tebe pred svojim terplenem na varte Getzeman, ker je videl, ve kakšno nesrečo te sprave tvoja hudobija, ke nēmau skerbī se pobolwate in pregrēwne navade zapustite. Videl je tuda kolekan tvoji grēhe Bogá xalejo, kar se lahko po tēm spoznaw, ker ga nobena druga réu né mōgla izbrisate, in za Bogú zadostite, ampak le kri in smert boxjiga Sinu.

Spomne se pōtle nehvalexnoste in nezvestobe Judexa, ke ga je lakomnost oslepila, de je svojiga Gospoda in zveliqarja izdal, in kakwen konen je po tēm storil, in uqe se, de tuda vsaka pregrēwna strast ulovēka oslepī, in mu svetega Duhá iz serqa izxene. Véde, de tuda tí sam iz sebe lahko takó globoko zabredew, qe za svarjene svojih uqenikov ne maraw in svojiga pōxelena ne krotiw in ne premagujew. Véde, de tuda tebe strawno pogublene qaka, qe se berx ne pobolwaw, in boj se, ker ne vew kédaj.

bo mera tvøjih gréhov spolnena, in
 ye te bo yas pokore pučen.

Premisle dale pohlévnost svøjiga
 odravenika, ke se je gate volno dal
 gréwnekam ve roke. Kakó neusmileno
 so ga dolæila in sodila! vsega, kar se
 je mogel kdo nar hujwega zmislata, so
 ga toæile, in je molçal. Le samó to,
 de je bøæji Sin, sodník vseh ludí, je
 terdil, in zató so ga ke smerte obso-
 dila, zató ga zasramevale, van plu-
 vale, ga ve liçe bíle, in druge hudo-
 býje ænim pouénale — in je molçal
 in volnó terpel. Tí pa se za vsako réç
 prenej potoxew, se nad svøjime zo-
 perneke jezíw in togotíw, in jim majh-
 nega razæalena ne morew pozabite in
 odpustite.

Misle tude, kaj je Kristus gate
 we veç terpel. Ke Pilatu ga perpelajo,
 in Pilat najde, de je nedolæen. Negove
 sovraænneke pa ga persilejo, de jim per-
 vola, kar mislejo ænima storite. Za raz-
 bojneka Barába prosejo, Kristusa pa

križate vpijejo. Neusmileno ga tepejo, se ternem kronajo, zasramujejo, zanečujejo; potle mu križ nalozē, ga na Kalvarējo pelajo, in ga na križ med hudodélnekama umore. Ale je ktere ūlovek ēē toleko, ter po nedolžnem, samó za druge terpel? Ale je pa tude ēē kdo takó pohleven in kroták bil? Misle, de moraw tude tí se Kristusam vse rad terpēte, in ēnim umréte, ūe hoūew ēnim ūastitlevo vstajene, in nebewko kraljestvo imēte.

Premiwluj vse okoleūene kristusovega terplena, in vse tisto orodje, se kterem so tvōjiga Gospoda muūile in umorile. Vse to te bo ve potreba branilo zoper sovražneke tvōje duwe. Reūe: Ūe be tude le en sam tern Kristusove krone mōjo glavo prebodel, ale be se mogel pregrčwnem reūém smeūate? O naha! od boleūíne be jokal, in na glas zavpil. Ale ūe be ēebel, se kterem so bile presvete roke in noge mōjiga zveli-

marja prebodene, ve svoji noge imel, ale be mogel po pregrévnih poteh hodite, ale tékate? Gotóvo be ne mogel ne hodite, ne tékate, ampak na méste be mogel ostate in velike boleqíne terpéte, in qutene boleqíne be me uqilo se Kristusam terpéte. Utey tolekan bodeqeh ternov ve krone Gospodove, ktere so presveto glavo Sinú bœjiga takó neusmileno prebodla, in mu æe toleko kerví iztoqile!

Premisle tude, kakó teæek je bil kriæ, kterega je Jezus na Kalvarejo nosil, in na katerem je sléqen za ostreme æeble zate perbit visel.

Takó premiwluj vse Kristusovo terplene in vse negove okoleqene, nezvestobo uqenqov, ke so ga ve terplene zapustile, kar jim pa vender Jezus né nikdar oqital; zatajbo Petrovo in negovo pokóro, slabóst Pilatovo, hudo-bíjo Jezusovah sovraænekov, zvestobo in lubezen poboænih æen pod kriæem, in vse, kar je Jezus storil, go-

voril, tarpel; in dene vse to, in vsako posebe ke seba na stran, de se ujuw gréwnek za Kristusa in se Kristusam vse volno tarpéte, in vse pregréwne skuwnáve se Kristusovem terplenem, se svetem križem, in se ponížno in pobožno molítvejo premagata. Amen.

M o l i t e v.

O Bog, ke se nas tolekan lubil, de se dal svojiga edinega Sina za nas ve grenko terplene in ve bitko smert, usmíle se nas, in odpuste nam nawe gréhe; daj de negovega zasluženena deléne svoje sarņa úiste, bogaboječe in svete ohranemo, in večno živlene dosežemo. Po tém Kristuse Gospoda nawem. Amen.

